

Acció CIUTADANA

SETMANARI REPUBLICÀ FEDERAL

Olot, 15 de Novembre 1930.— 5 ptes. l'Any. Número solt 10 cts.—Redacció i Administració, Concentració Republicana—Any I.—Núm. XXXVIII

L'hora de la dignitat

A tots els pobles els arriba un moment que podríem dir-ne l'hora de la dignitat. Es quan la voluntat humana de la majoria dels seus ciutadans pugna per a manifestar-se sincerament i lliurement.

Oposar-se a aquesta voluntat, amb la indecent mania de la indiferència, és desconèixer com a homes la nostra obligació; pretendre navegar, per raó de l'oportunisme, entre dues aigües, és el pitjor crim contra l'esperit ciutadà.

Quan arriba aquest moment, és obligació imperativa nostra, concretar l'abast del nostre credo ideal i del nostre programa polític.

Ningú no té el privilegi d'esperar inactiu la solució dels problemes que puguin afectar-lo i en contra té la responsabilitat que comporta la manca de la seva col·laboració.

Naturalment que no podem suposar l'existència d'una completa afinitat ideològica ni la completa convergència d'un mateix pla de realització, no perquè sigui més d'un el camí a optar, sinó perquè la hipòcrita classificació social d'ara, davant l'estima als interessos creats, no ho fan possible.

No obstant, limitant-la i tot, en relació a les circumstàncies precisa la denúncia.

Hem de convenir, doncs, que l'actitud iniciada pels socis del Casal Català, que han propugnat, sense defallences, per la seva definició, respon, d'una manera digna, a l'exigència del moment; ara el que convé és que, els que n'han sortit per no estar-hi d'acord, ens exposin, clarament, el significat i el perquè del seu programa, ja que no voldríem creure'ls possessionats d'aquesta indecisió, que és la falta moral, en aquests moments, políticament parlant, més indigne dels homes.

A. DOT-ARXÉ

Meditació sobre política

Permeteu-nos fer un breu parèntesi en la tasca que portem a cap des de fa algunes setmanes, tasca encaminada a l'estudi del que podríem anomenar malures que més directament ataquen contra l'existència i bon funcionament de ço que deuria ésser la nostra unió obrera local.

No fem aquesta salvetat perquè tinguem el propòsit d'esmerçar unes energies dedicant-les a assumptes no relacionats amb la qüestió social, ben al contrari; com a obrers, i amb la convicció ferma de que és el nostre problema el que més fonament deu preocupar-nos i té de preocupar-nos, sabem que si ens allunyàvem del camí fressat, ven segur com molts que seríem víctimes dels trenca-colls que ens volten.

Avui, com en altres jorns, l'exposició franca de la nostra manera de pensar no pot pas plaure a tots els companys obrers, puix que dissortadament vivim en un lloc que encara n'hi ha molts que creuen, quan el món parla d'homes, que s'hi poden donar per al·ludits. Amb els ulls closos fins per allò que és ben palpable, orbes de llum, no veuen aquesta distinció ben marcada que la societat moderna fa del que per ella són els homes—capitalistes, burgesia, alta cleràcia, etc.—i l'obrer, esclau del feude, ésser racional quins mitjans de vida dioten i mesuren aquesta casta que es forja un món a part, donant-se les mans en el gran cercle quina estretor ofega els nostres clams i aspiracions justíssimes.

Es evident que som homes com els altres, amb els mateixos drets a la vida, que deuriem comptar amb tots aquells mitjans que la fan honrosa, però és també d'evidència ben palpable que s'allunya molt d'ésser així, amb tot i que hi hagi qui, per curtedat de criteri i manca de sentits, no ho vulgui reconèixer.

Per tots aquests, fóra de més eficàcia que el que hom deixa escrit—ja que ben poc deuen llegir—viure al mig d'aquells pobres obrers d'Alcalá de Guadaíra, que els paguen amb una pesseta de jornal, o amb els treballadors de la fàbrica propietat d'aquell bon burgès, sobradament conegut, on se'ls condemna, per lleus manaments dins del treball, a 20 o 30 dies sense sou ni feina.

Deixem, però, per un altre jorn, els comentaris d'aquesta mena.

Nosaltres, que tenim la convicció ferma de que som víctimes d'aquesta selecció inhumana, vivim amb un rezel que ens cria astuts, i de cara a tot allò que ens pot ésser pràcticament positiu, seleccionem de les ampullositats atraients el que en quedarà de profitós després de reposada sedimentació.

Davant dels partits polítics, gairebé nous de trinca, com si tractéssim de la compra d'un objecte de luxe, prescindim en absolut del vernís, que dona a primera vista un caire massa enllaminador, i pretenim cerciorar-nos de la qualitat dels materials empleats en la confecció, amb la certesa de que tot allò que ho fa més o menys comercial, desapareixerà tan tost tret de les vitrines on, arranjat de mà mestra, la llum exuberant ho tenyeix amb tons morats o violeta.

Dèiem temps passat, el poc que per nosaltres inclou en el seu si el mot demòcrata, si no són els fets els qui corroboren a que sigui d'una democràcia pràctica de veritat l'obra d'aquells que es diuen demòcrates.

Avui, amb aquest nom, s'hi cobreixen com amb una disfressa que els desfigura, capitalistes que amb curt espai de temps han pogut omplir la caixa de cabals amb uns quants mils de pessetes. A tots ens són sobradament coneguts els mitjans democràtics que han tingut d'emprar per aconseguir-les.

Per això l'ideari d'un partit que pretingui anomenar-se demòcrata, no ens té cap alicient, sense un mínim de

Les misèries i les baixeses no-més poden fer mal quan van soles, quan no estan contrarrestades per la vibració de les idees i dels sentiments humans.

A. Rovira i Virgili.

garanties que penyorin pràcticament fins on pot afavorir-nos la seva democràcia.

Aquesta setmana a Olot ha celebrat el seu primer acte el partit d'Acció Catalana, quin ideari polític defensaran des de llur recent definició els socis de l'actual Casal Català.

Un manifest assenyadíssim, repartit per tot el poble detallava llur finalitat. Els oradors que públicament en el seu estatge social parlaren en l'acte del diumenge, enrononiren els conceptes exposats en el manifest. Comença, doncs, Acció Catalana d'Olot la seva franca actuació política.

Nosaltres, amb tot i no ésser-ne militants, fruïrem d'una joia ben franca quan, per la definició de l'entitat Casal Català, sortiren victoriosos els Republicans d'Acció Catalana, ja que en aquella casa, fins aleshores hi havia tingut l'obrer un *enemic poderós* amb els homes del «Partido Industrial Lliga Regionalista»—com molt bé els anomena Maurin amb la seva recent publicació, «Los hombres de la Dictadura».—Avui el Casal l'integren uns elements que representen un pas evolutiu dintre les ideologies, i que no tenen, fins a la data, cap gesta que els faci mereixedors de l'oposició de tots els treballadors que, sense anomenar-se *conscients*, en aquest poble, tenen plena consciència del lloc que ocupen com a homes dintre la societat actual.

Tenim a més tota la certesa de que Acció Catalana quin ideari tan bellament fou exposat pels oradors i per les fulles-manifest, serà per ells un camí recte del que no s'apartaran poc ni molt. Per dir-ho més clar, creiem que no enganyaran a ningú. Amb tot, però, volem constatar la convicció nostra de que s'enganyaria l'obrer que s'adormís disciplent sota la seva bandera, cregut de que pot trobar a Acció Catalana la solució al problema social. Acció Catalana és el partit ideal on poden figurar-hi amb garantia els elements que oscilen entre burgesia i classe mitja; republicans que, una vegada instaurada que fos la República, integrarien el bloc conservador.

L'obrer que camini amb els ulls oberts, en quan al que a qüestió social afecta, no pot acontentar-se amb menys del que en el seu manifest diu Acció Republicana:

Aspirem a la transformació profunda de l'injust règim social del Capitalisme en el sentit de la igualtat i de la dignitat humanes.

Creiem que els interessos econòmics de les persones i de les classes privilegiades han d'ésser sotmesos a l'interès superior de la col·lectivitat.

Aspirem a una societat nova en que els instruments de la producció estiguin a l'abast dels productors, en que el capital sigui un mitjà posat al servei dels qui treballen i no pas, com ara, un privilegi de classe i una eina de dominació.

En aquestes ratlles l'esperit de democràcia se'ns hi mostra d'una manera ben clara; si aquest programa sabessin realitzar-lo, ens donarien la mà en la nostra tasca vers una República Socialista Federativa, que deuria ésser l'obsessió del qui honradament vulgui anomenar-se obrer.

D. SALBERT

Que deuria ésser l'esport

La gesta sumament esportiva suara realitzada pel professor català Enric Blanco—atravesant l'Atlàntic en una embarcació com l'«Evalu»—ens posa front a front la diferència que va del vertader esport a l'espectacular.

Sempre s'ha dit que l'esport és un dels principals factors que contribueixen al millorament d'una raça. Però de la manera com es ve practlicant avui a casa nostra o sia, fent de l'esport un espectacle no hi podem creure de cap manera: